

Posudek vedoucího diplomové práce Ivana Eckhardta *From Failed States to Failed Cities? Slums and Stability in Urbanizing World*

Ivan Eckhardt předložil práci s vysokou ambicí. Pojednává globální problém částí velkoměst bez dostupných veřejných služeb, ovšem nikoli popisně, ale analyticky. Klade si otázku, zda tyto zhroutivší se čtvrti představují bezpečnostní hrozbu pro stabilitu měst a států, jejichž jsou součástí, a argumentuje pro kontraintuitivní odpověď. Hlavní teze práce, jež je v jednotlivých kapitolách postupně sevřeně argumentována (aniž by to ovšem textu ubíralo na deskriptivní šíři), zní, že slumy samy o sobě nepředstavují bezpečnostní hrozbu a že pokud vedou k destabilizaci, je to v důsledku vlivů zvnějšku.

Ambicióznost textu podtrhuje to, že je psán v angličtině. To je třeba vysoce ocenit, a to navzdory tomu, že v některých formulacích je až příliš znát vliv autorova rodného jazyka. Autor dává jasně najevo, že svou práci bere vážně a pojímá ji jako seriózní příspěvek do diskuse, která se vede mezinárodně.

Práce se zařazuje především do kontextu současných debat v bezpečnostních studiích. Ve skutečnosti ale vstupuje i do diskuse v dalších oblastech politologie (a má přesah do sociologie, z níž z druhé strany logicky čerpá). Předkládanou práci lze číst jako implicitní polemiku s tezí Lipseta a dalších o pozitivní korelaci mezi modernizací, urbanizací a vznikem středních tříd, které jsou umíněné, vzdělané a tolerantní. Vychází rovněž z popření optimismu některých teorií rozvoje, neboť poukazuje k faktu, že na určité úrovni rozvoje sociální problémy nemizí, ale naopak se v případě, že bohatství není redistribuováno, prohlubují. Vidina uplatnění ve městě v důsledku akceleruje problémy, protože mobilizuje ty, kterým žádné jiné uplatnění než v neformální ekonomice ve skutečnosti nenabízí.

Je škoda, že autor v kapitole o urbanizaci v rozvojovém světě více nepodtrhl paradox, že živelná urbanizace probíhala v období vlád diktátorů, kteří se přitom profilovali na vládě řádu a „tvrdé ruce“, která měla vést k vyrovnanému rozvoji a eliminovat nestabilitu.

Na úrovni diplomové práce je poznat ovlivnění cizojazyčnými odbornými časopisy, autor ostatně již publikoval v *Perspectives*. Závěr je opravdu závěrem, stručným shrnutím dosažených poznatků vyargumentovaných výše, předchází mu ovšem rozsáhlá syntetizující kapitola, takže v závěru nenastupuje žádný autorský *deus ex machina*, který by uvedené závěry prostě tvrdil.

Práce představuje první vážné vykročení do tématu, vykročení, o němž lze doufat, že nebude vykročením posledním. Po této vážné rekognoskaci terénu v jeho šíři by autorovi patrně prospělo zaměření na konkrétní region a důkladné obeznámení se s ní. Kdyby psal tento

posudek kulturní antropolog, patrně by se pohoršoval nad tím, jak je možné psát práci o slumech a žádný ani nenavštívit. Je jasné, že politologie má jiné metody práce, je však rovněž možné, že by terénní výzkum by mohl vyvážit možná až příliš globální a tedy nutně obecnou perspektivu autora. Je ovšem z druhé strany třeba vidět, že v daném případě by se jednalo o počín nákladný a možná i rizikový.

Práce si plně zaslouží známku výborně.

Radek Buben